

عنوان مقاله:

تحلیل محتوای کیفی کتاب های درسی طرح ولایت از منظر تربیت ارزش ها

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی، دوره 30، شماره 56 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسندگان:

محمد هادی مروجی طبسی - نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، گروه علوم تربیتی، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم، قم، ایران

صادق کریم زاده - استادیار، گروه علوم تربیتی، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم، قم، ایران

فاطمه وجدانی - دانشیار، دانشکده الهیات و ادیان، دانشگاه شهید بهشتی تهران، ایران

خلاصه مقاله:

این پژوهش به توصیف و تحلیل عناصر اصلی برنامه درسی دوره های آموزش میانی اندیشه اسلامی (طرح ولایت) و رویکرد آن به تربیت ارزش ها، پرداخته است. رویکرد پژوهش، کیفی و از نوع تحلیل محتوای قیاسی بوده و با استفاده از چارچوب فرانظره ای سانگر و اسگاتورپ، بررسی چهار عنصر اهداف، محتوا، شیوه های ارائه محتوا و روش های آموزش و ارزشیابی را در کتب درسی منتخب طرح، بر عهده گرفته است. یافته ها نشان می دهد که هدف عمده تربیت ارزش ها، «پرورش شناخت ها و گرایش های یادگیرندگان نسبت به نظام اخلاقی، حقوقی و سیاسی اسلام بر اساس نقد محترمانه دیدگاه های مخالف» بوده است. بررسی عنصر محتوا حاکی از آن است که ارزش بنیادین در برنامه درسی طرح ولایت، «قرب اختیاری به خداوند متعال» است و هدف و محتوای یاد شده در دو حیطه شناختی و عاطفی تهیه شده است. ارائه محتوا در دو قالب «نوشتاری» و «فعالیت های یادگیری» بوده، عمدتاً از روش تدریس «توضیحی» و «آموزش تفکر انتقادی» استفاده شده و روش ارزشیابی در «ارزشیابی مجموعی» حفظی و تحلیلی، منحصر بوده است. در نتیجه، تربیت ارزش ها در این برنامه درسی، از نوع آموزش مستقیم ارزش ها و پرورش گرایش به آن هاست که بر پایه ایجاد ظرفیت شناختی برای نقد محترمانه در یادگیرنده استوار است و لذا رویکرد غالب آن شباهت هایی با رویکرد «تحلیل» به تربیت ارزش ها پیدا می کند.

کلمات کلیدی:

طرح ولایت، کتابهای درسی، تربیت ارزشها، تحلیل محتوا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1733971>

